

Sunkiau besiverčiantiems – pagalba ne tik maistu

Lietuvoje paramą maisto produktais gauna daugiau nei 184 tūkst. gyventojų, tačiau nesunku nuspėti, jog ne ką mažiau nei maistas skurstančiajam svarbi ir kitokia pagalba. Kartais tai – mokinio krepšelis ar stovykla vaikui, kuriam gali leisti tik vasarą kieme. Kartais – ir gyvenimą keičianti pagalba kovojant su priklausomybe.

Padėka socialinėms darbuotojoms

Paramą maisto produktais gaunanti Regina (vardas pakeistas) pasakoja su vaikais dalyvaujanti visose organizuojamose veiklose mažas pajamas gaunantiems asmenims. „Esu labai dėkinga toms moterims (socialinėms darbuotojoms) už viską, ką jos daro“, – sakė moteris, užauginusi net penkis vaikus, iš kurių trys – jau suaugę.

Regina nesiliauja dėkoti socialinėms darbuotojoms ne tik už vasaros stovyklas vaikams, didelį dėkingumą ji jaučia ir už daug didesnę pagalbą tuomet, kai gyvenime buvo labai juodų dienų. „Gyvenime ne kartą krita ir stojasi, bet pati savimi didžiuojuosi, nes įrodžiau, kad viskas yra įmanoma“, – sakė priklausomybę įveikusi moteris. Paklausta, kas jai padėjo įveikti ligą, ji nedvejodama atsakė – socialinės darbuotojos. Tai jos moteriai parūpino dalyvavimą Minesotos programoje, kuri tapo atspirties tašku kitokiam gyvenimui. „Esu tik joms dėkinga, kad padėjo man gyventi taip, kaip

šiandien gyvenu“, – sakė Regina, šiandien dirbanti, auginanti vaikus ir aktyviai bendraujanti su panašaus likimo draugais.

Stovykla – didžiausias vasaros prisiminimas

Kartais pagalba sunkiau besiverčiantiems – galbūt ne tokia žymi, tačiau nuspalvinanti šeimų, ypač – jų vaikų, kasdienybę. Šią vasarą Elektrėnuose Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF) Lietuvoje asmenis su mažomis pajamomis rėmė ir organizuojamomis veiklomis vaikams.

Viena jų – stovykla, kuri buvo skirta maistui gaminti: šeimos su vaikais mokėsi gaminti įvairius patiekalus iš to, ką gauna maisto krepšelyje, vaikai piešė ant sausainių, buvo organizuojami įvairūs žaidimai.

Kaip pasakojo Elektrėnų rajone gyvenanti Dainė Archipovienė, auginanti keturis vaikus, jos atžalovs vasarą leido kieme, lankydamo vaiko dienos centrą. Kažkur išvykti atostogų galimybės nebu-

Elektrėnuose vykusioje stovykloje šeimos su vaikais mokėsi gaminti įvairius patiekalus, vaikai piešė ant sausainių

vo, todėl ji itin džiaugėsi su vaikais sudalyvavusi stovykloje. „Visiems vaikams labai patiko, buvo daug įspūdžių“, – sakė ji.

Panaši situacija ir kitos pašnekovės Rimos Gumbienės, kuri su savo jauniausiuoju vaiku dalyvavo stovykloje. „Dėl darbų šiemet paatostogauti nepavyko, bet džiaugiuosi, kad sudalyvavome abu stovykloje ir gerai praleidome laiką“, – sakė valytoja dirbanti keturių vaikų mama.

Iššūkis rugsėjui

Abi moterys, remiamos EPLSAF, sutarė, jog pagalba maisto

produktais yra maža dalis to, kas suvartojama per mėnesį, bet vis tik tai yra parama ir paspartis tuomet, kai finansų išsilaikyti nepakanka. Dainė pasakojo, jog jau metus yra užsiregistravusi darbo biržoje, tačiau vienai auginant vaikus darbą rasti sudėtinga. „Buvau įsidarbinusi, bet mažoji susirgo, teko imti slaugos biuletenį. Darbdaviui tai nepatiko ir likau be darbo, – savo istoriją atskleidė pašnekovė.

– Iš tos pusės sunku, nes neturiu kam vaikų

palikti, juos auginu viena, o tėvai jau mirę.“

Iššūkiu tampa ir atėjęs ruduo, kai tenka vaikus suruošti mokyklai. Rimai jis šiemet – kiek lengvesnis, mat jos vaikas pradeda jau antrą klasę. „Pernai, kai tik pradėjome lankyti pirmą klasę, reikėjo visko – nuo batų iki kuprinės, tuomet buvo sunkiau. O šiemet tereikėjo tik smulkius dalykus supirkti“, – pasakojo moteris.

Dainė, į mokyklą išleidžianti tris vaikus, tikisi gauti mokinio krepšelį. „Kol kas dar tik užpildžiau reikiamus dokumentus, tačiau tai būtų didelė pagalba“, – sakė ji. Kita vertus, pašnekovė optimistiškai teigė, kad po truputį vis viena susiperka viską, ko reikia mokyklai.

Tiek mokinio krepšelį, tiek iš EPLSAF lėšų paramą higienos priemonėms ir maistu administruoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Dėl paramos reikėtų kreiptis į vietos savivaldybę ar seniūniją.

Užs. Nr. UDS-347

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inf.

EUROPOS PAGALBOS LABIAUSIAI SKURSTANTIEMS ASMENIMS FONDAS

Prasidėję nauji mokslo metai – su permainingų vėjais

Pradžia 1 psl.

Šie nauji mokslo metai – nėra išimtis: mokinių mažėja. Kokia situacija mokyklose šiemet?

Mokinių mažėjimo tendencija yra. Matyti, kad 1–5 klasėse mokinių skaičius yra panašus kaip ir praėjusiais metais, tačiau tą mažėjantį skaičių išaugina abiturientai. Jei miesto gimnazijose formuojame po tris klases, tad išeinančių būna po penkis komplektus. Posėdžio metu Utenos rajono savivaldybės tarybos nariai užsiminė, kad klasės galėtų būti ir mažesnės, mes, švietimiečiai, pritariame tam, tačiau Utenos mieste yra trys akredituotos gimnazijos su aukštos kvalifikacijos darbuotojais. Gimnazijos klasėse mokinių skaičius maksimalus – po 30. Naujas Vyriausybės nutarimas dėl tinklo taisyklių kūrimo nustato ne tik maksimalų vaikų skaičių vyresnėse klasėse, bet ir minimalų vaikų skaičių, t. y. steigėjas, formuodamas mažesnę klasę, turės prisiimti visą atsakomybę ją ir finansuoti. Dabar pradinėse klasėse pagal naują Vyriausybės nutarimą maksimalus mokinių skaičius gali siekti 24, o minimalus – 8.

Su kokiomis naujovėmis susiduria pedagogai bendruomenė,

Romualdas Kraulišas: „Šiemet daugiausia nežinios įnešė etatinis pedagogų darbo apmokėjimas“

mūsų mokiniai?

Galima paminėti dar kitą naujovę – vaiko krepšelių keičia klasės krepšelis, kuris skiriamas pagal mokinių skaičių. Krepšeliai yra skirtingi ir taikomi pagal mokinių skaičių, tad atsirado ir trys klasių krepšelių modeliai. Mūsų klasių komplektų patvirtinimas rodo, kad klasės yra sukomplektuotos, lėšų turėtų tam pakakti, išskyrus Užpalių gimnazijos 12-ą klasę, kur buvo nustatytas reikalavimas dvylikai vaikų, bet susirinko tik 10 gimnazistų.

Vyriausybės nutarimu dėl tinklo taisyklių kūrimo yra viena naujovė – gali būti jungiamos visos keturios pradinės klasės. Šiuo atveju nuken-

čia mokinių ugdymo kokybė ir pasiekimai. Tačiau atsižvelgiant į kitų šalies savivaldybių kontekstą, pats mažiausias vaikas turėtų būti arčiau namų, todėl Švietimo ir mokslo ministerija šiuo atveju atsižvelgė į kaimiškas vietas. Ši naujovė palies Užpalių gimnazijos Vyžuonų skyrių, kur yra jungtinė klasė. Kitose švietimo įstaigose yra prijungta po tris ar dvi klases. Kadangi kito kelio nėra, tenka priimti ir tokius sprendimus.

Kokiomis nuotakomis pedagogai pasitiko etatinį jų darbo apmokėjimą?

Šiais metais naujienų yra išties nemažai: ne tik nelieka mokinio krepšelio, bet ir turime etatinį pedagogų darbo apmokėjimą. Manome, kad viskas pamažu įsivažiuos ir bus gerai. Savivaldybė spres, kaip paskirstyti valdymo ir pagalbos pinigus. Kaimiškosiose ugdymo įstaigose lėšų valdymui tikrai neužtenka, kalbama ir apie mokyklų tinklo pertvarkos planą. Jeigu valdymo lėšų trūksta, ypač mažose mokyklose, vienas vadovas galės vadovauti ne vienai, o kelioms mokykloms. Natūralu, kad mūsų pedagogai šią naujovę pasitinka su nerimu. Įnešta nemažai nežinios. Mūsų savivaldybėje juntamas mokytojų perteklius, todėl jų dar-

bo krūviai nėra dideli. Mes žinome, kad ir mokinių skaičius mažėja, tad dalį mokytojų reikės atleisti. Tai neišvengiamas procesas.

Kokie išoriniai pokyčiai laukia mūsų rajono ugdymo įstaigų?

Visos Utenos ugdymo įstaigos naujus mokslo metus pasitiko pasigražinusios. Užpalių gimnazijoje naujai ir moderniai suremontuotas ikimokyklinio ugdymo skyrius. Direktorius labai džiaugėsi šiomis patalpomis, kurios šiandien pasiekė europinį lygį. Daug dėmesio skirta maisto gamybos sektoriui: virtuvėms, kurios turi atitikti higienos normas, remontuoti. Tačiau didžiausi iššūkiai ir darbai laukia vaikų lopšelių-darželių „Šaltinėlis“ ir „Pasaka“. Buvo planuota, kad darbai „Šaltinėlyje“ prasidės jau nuo rugsėjo 1 dienos, tačiau dėl tam tikrų techninių nesklandumų teks šiek tiek palaukti. Tikimės, kad spalio mėnesio pradžioje jau bus galima pradėti darbus.

Bus sutvarkytas visas vaikų lopšelio-darželio „Pasaka“ pastatas bei aplinka. Visi pirkimai ir dokumentacijos jau eina į pabaigą, tikimės, kad darbai prasidės jau šiais metais.

Per pastaruosius metus buvo nemažai diskusijų

apie STEAM centrus (Gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos ir kūrybiškumo ugdymo centrai). Gal jau turite naujienų?

Išties buvo nemažai kalbų dėl STEAM centrų. Mes taip pat norėjome tokio centro ir labai laukėme. Tačiau keitėsi ministrai, galbūt ir požiūriai, o 2016 metais pasirašytos sutartys taip ir liko užmarštyje. STEAM centrų finansavimas nukeliavo į aukštąsias mokyklas. Švietimo ir mokslo ministrė J. Petrauskienė patikino, kad nuo spalio mėnesio šis projektas startuos ir viena iš savivaldybių bus Utena, kuri gaus finansavimą.

Kurių specialybių pedagogų trūksta?

Skaudžiausia padėtis su matematikais, chemikais ar net lituanistais. Ministerija žada pokyčių ir su pedagogų rengimu. Mes matome, kad kai kurių specialybių mokytojų tikrai trūksta. Visi puikiai žinome brandžios pedagogų bendruomenės amžių. Tikimės, kad naujoje aukštojo mokslo reformoje išskirtinis dėmesys bus skiriamas pedagogų rengimui, o didžiulis iššūkis – gerinti pedagogų specialybės prestižą. Turime daug planų ir darbų, kuriuos turime padaryti.

Dėkoju už pokalbį.